

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL #####
SECȚIA PENALĂ

Dosar nr. #####/197/2023

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 12 ##### 2024

Instanța constituită din:

Complet de judecată #####:

Președinte: #####

Judecător: #####

Grefier: #####

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public – procuror ##### – din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel #####-

Pentru astăzi a fost amânată pronunțarea în privința sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei Hotărâri prealabile prin care să se lămurească aspectul invocat în dosarul penal nr. #####/197/2023, aflat pe rolul Curții de Apel #####, având ca obiect soluționarea apelului declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria ##### împotriva sentinței penale nr. ##### din data de 7 ##### 2023 pronunțată de Judecătoria #####.

Dezbaterile în cauza penală de față au avut loc în ședința publică din data de ##### 2024, când participanții au pus concluzii în sensul celor consemnate în încheierea de ședință din acea dată, care face parte integrantă din prezenta încheiere, iar instanța, în vederea deliberării, în temeiul dispozițiilor art. 391 Cod procedură penală, a stabilit pronunțarea pentru data de ##### 2024, apoi pentru data de ##### 2024.

CURTEA,

1. Constată că prin sentința penală nr. #####/07#####2023 a Judecătoriei #####, dată în dosar nr. #####/197/2023, s-a dispus încetarea procesului penal cu privire la inculpatul ##### pentru săvârșirea infracțiunilor de violență în familie, prevăzută de art. 199 alin. (1), raportat la art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####), violență în familie, prevăzută de art. 199 alin. (1), raportat la art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####) și lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####), toate cu aplicarea art. 38 alin. 1 Cod penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, conform art. 16 alin. 1 lit. g) teza I Cod procedură penală.

S-a constatat că inculpatul a fost reținut și arestat preventiv în perioada 13 ###2023 – 16#####2023.

În baza art. 241 alin. 1 lit. b Cod procedură penală a constatat încetată de drept măsura controlului judiciar dispusă față de inculpat prin încheierea din 16#####2023 (dosar nr. #####/197/2023/a1.2) a Tribunalului pentru Minori și Familie #####

În baza art. 25 alin. 5 Cod procedură penală s-a lăsat nesoluționată acțiunea civilă exercitată de persoanele vătămate ##### și #####.

Pentru a dispune această soluție, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul emis în dosarul penal nr. ####/P/2023 al Parchetului de pe lângă Judecătoria ##### s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului ##### pentru săvârșirea infracțiunilor de violență în familie (persoană vătămată ##### prevăzută de art. 199 alin. 1 raportat la art. 193 alin. 2 Cod penal, violență în familie (persoană vătămată #####) prevăzută de art. 199 alin. 1 raportat la art. 193 alin. 2 Cod penal și lovire sau alte violențe (persoană vătămată #####) prevăzută de art. 193 alin. 2 Cod penal.

În fapt s-a reținut prin rechizitoriu că la data de 12####.2023, în jurul orelor 23:00, în timp ce se afla la domiciliul comun din com. ####, sat ####, str. ####, jud. ####, inculpatul ##### a agresat-o fizic pe *persoana vătămată minoră* ####, lovind-o în zona urechii stângi și a feței, provocându-i leziuni traumatice pentru care a avut nevoie de 8-9 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare. La data de ####, în jurul orelor ####, în timp ce se afla la domiciliul comun din com. #### sat ####, str. ####, jud. ####, inculpatul ##### a agresat-o fizic pe persoana vătămată ####, lovind-o în zona feței și provocându-i leziuni traumatice pentru care a avut nevoie de #### zile de îngrijiri medicale pentru vindecare.

La data de ####, în jurul orelor ####, în timp ce se afla în vizită la numitul ####, anume în com. ####, sat ####, ####, jud. ####, inculpatul ##### a agresat-o fizic pe *persoana vătămată minoră* ####, lovind-o cu o sticlă în zona obrazului stâng și provocându-i leziuni traumatice pentru care a avut nevoie de 14-16 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța de fond a reținut, în esență, următoarele:

În cursul judecății, la termenul din ####, instanța a rămas în pronunțare asupra retragerii plângerii prealabile de către toate cele 3 persoane vătămate.

Analizând posibilitatea retragerii plângerii prealabile, instanța a constatat că potrivit art. 199 alin. 2 Cod penal, în cazul infracțiunilor prevăzute în art. 193 și art. 196 săvârșite asupra unui membru de familie, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu, astfel că acest text de lege nu condiționează exercitarea acțiunii penale de depunerea unei plângeri prealabile.

În speță, urmărirea penală nu a început din oficiu, ci în baza plângerilor prealabile formulate. Astfel, în concret, pentru infracțiunile comise în dauna persoanei vătămate ##### și a persoanei vătămate minore ##### urmărirea penală a început la plângerea prealabilă care a fost consemnată în procesul-verbal de la fila 89 din dosarul de urmărire penală. La fel, și pentru persoana vătămată minoră ##### urmărirea penală a început la plângerea prealabilă formulată de reprezentantul legal al acesteia, fiind consemnată în procesul-verbal de la fila 90 din dosarul de urmărire penală.

Anterior, art. 199 alin. 2 Cod penal prevedea și faptul că împăcarea înlătură răspunderea penală. Prin Legea nr. 233/2020 a fost eliminată posibilitatea împăcării pentru infracțiunea de violență în familie.

În interpretarea art. 199 alin. 2 în forma anterioară intrării în vigoare a legii menționate, Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat Decizia nr. 11/2019 (RIL) prin care a hotărât că pentru infracțiunea de lovire sau alte violențe săvârșită asupra unui membru de familie, prevăzută de art. 193 raportat la art. 199 alin. (1) din Codul penal, atunci când acțiunea penală a fost pusă în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, încetarea procesului penal poate fi dispusă numai ca efect al retragerii plângerii prealabile, nu și ca efect al împăcării.

În considerentele Deciziei nr. 11/2019 (RIL) s-a arătat că împăcarea nu putea interveni în situațiile în care acțiunea penală a fost pusă în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, întrucât nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile impuse de dispozițiile art. 159 alin. (1) din Codul penal referitoare la împăcare, respectiv condiția ca acțiunea penală să se fi pus în mișcare din oficiu.

Instanța de fond a constatat că cele statuate prin decizia citată mai sus nu mai sunt valabile ca efect al intrării în vigoare a Legii nr. 233/2020, întrucât a fost eliminată posibilitatea împăcării pentru infracțiunea de violență în familie. *Cu toate acestea, a rămas deschisă posibilitatea retragerii plângerii prealabile.* Contrar susținerilor Ministerului Public din ședința din 24.05.2023, instanța a constatat că în cazul în care acțiunea penală nu a fost pusă în mișcare din oficiu, nu sunt incidente dispozițiile art. 158 alin. 4 Cod penal. Potrivit acestui text legal, în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile, dar acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu în condițiile legii, retragerea plângerii produce efecte numai dacă este însușită de procuror. Însă, în speță, punerea în mișcare a acțiunii penale nu s-a realizat din oficiu, ci la plângerea prealabilă a persoanelor vătămate, astfel cum s-a arătat mai sus.

Instanța a constatat prin urmare că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru a se dispune încetarea procesului penal în ceea ce privește infracțiunile comise în dauna persoanelor vătămate ##### și #####, întrucât a intervenit o cauză care împiedică exercitarea acțiunii penale, respectiv retragerea plângerii prealabile. Astfel, în ședința din ####, inculpatul a depus două declarații notariale prin care cele două persoane vătămate au arătat că își retrag plângerea formulată față de inculpat. Persoana vătămată minoră ##### și-a retras plângerea prin reprezentantul legal, #####, iar această retragere a fost încuviințată la termenul de judecată și de curatorul special numit pentru persoana vătămată minoră.

În concret, în cauză, pentru infracțiunile comise în dauna persoanelor vătămate ##### și ##### urmărirea penală a început la plângere prealabilă, nu din oficiu, astfel că și acțiunea penală a fost pusă în mișcare tot la plângerea prealabilă. Mențiunea din ultimul paragraf din ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale în sensul că aceasta s-a dispus din oficiu nu produce niciun efect juridic. Este adevărat că art. 199 alin. 2 Cod penal face referire la faptul că acțiunea penală se poate pune în mișcare și din oficiu, însă de fapt se referă la modul în care s-a dispus începerea urmăririi penale, acesta fiind singurul act care conform Codului de procedură penală se poate dispune din oficiu ori ca urmare a unei plângeri prealabile. Prima instanță a reținut că dacă s-ar interpreta altfel, prevederile art. 158 alin. 4 Cod penal ar putea fi foarte ușor deturnate de la scopul lor prin inserarea unei mențiuni în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale prin care se arată că aceasta este pusă în mișcare din oficiu, astfel încât în cazul în care persoana vătămată ar intenționa să își retragă plângerea, această manifestare de voință ar trebui să treacă automat prin filtrul procurorului, chiar dacă urmărirea penală a început în concret la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

În ceea ce privește infracțiunea comisă în dauna persoanei vătămate minore #####, inculpatul a depus în aceeași ședință o declarație notarială prin care aceasta și-a retras plângerea prealabilă formulată, prin reprezentantul legal, fiind astfel respectate dispozițiile art. 158 alin. 3 Cod penal.

Față de aceste considerente instanța de prim rang jurisdicțional a dispus încetarea procesului penal cu privire la inculpatul ##### pentru săvârșirea infracțiunilor de violență în familie, prevăzută de art. 199 alin. (1), raportat la art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####), violență în familie, prevăzută de art. 199 alin. (1), raportat la art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####) și lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####), toate cu aplicarea art. 38 alin. 1 Cod penal.

2. Împotriva acestei soluții a formulat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria #####, care a susținut că soluția de încetare a procesului penal dispusă prin sentința penală nr. #####/07.06.2023 a Judecătoriei #####, cu referire la toate cele trei infracțiuni pentru care a fost trimis în judecată inculpatul #####, este nelegală întrucât acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu, iar procurorul de ședință de la termenul din #####2023 nu și-a însușit retragerile plângerilor prealabile pentru niciuna dintre cele trei persoane vătămate. S-a arătat în motivarea apelului că procurorul poate pune în mișcare acțiunea penală din oficiu chiar și în ipoteza în care la dosar există plângere prealabilă formulată de persoana vătămată, rațiunea fiind aceea ca, în cazul infracțiunilor prevăzute de art. 199 al. 2 Cod penal, precum și în ipotezele vizate de art. 157 al. 4 Cod penal, procurorul să aibă posibilitatea de a cenzura poziția persoanei vătămate în situația retragerii plângerii.

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Judecătoria ##### a solicitat așadar prin apelul declarat ca, în urma reanalizării cauzei, instanța de control judiciar să dispună desființarea hotărârii și pronunțarea unei soluții legale și temeinice, de condamnare a inculpatului ##### pentru săvârșirea infracțiunilor de violență în familie, prevăzută de art. 199 alin. (1), raportat la art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####), violență în familie, prevăzută de art. 199 alin. (1), raportat la art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####) și lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####).

3. La termenul de judecată din data de ###2024 s-a pus în discuția părților admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept potrivit art. 475 Cod de procedură penală, respectiv dacă în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se realizează la plângerea prealabilă, iar persoana vătămată a depus deja o asemenea plângere, acțiunea penală mai poate fi pusă în mișcare din oficiu.

Reprezentanta Ministerului Public a învederat că sunt îndeplinite dispozițiile art. 475 Cod procedură penală, întrucât de răspunsul la această întrebare depinde soluționarea pe fond a cauzei.

Pentru intimatul inculpat #####, apărătorul desemnat din oficiu, avocat #####, a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție arătând că în practică se întâlnesc foarte multe situații în care, chiar dacă fapta este una pedepsibilă la plângerea prealabilă, organul de cercetare penală, chiar și în situația în care exista o retragere a plângerii penale, s-a sesizat din oficiu și a continuat acțiunea penală.

Pentru intimata parte civilă #####, apărătorul desemnat din oficiu, avocat #####, a considerat că această sesizare este întemeiată fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 Cod de procedură penală.

Pentru intimatul parte civilă #####, apărătorul desemnat din oficiu, avocat #####, a susținut că legea este foarte clară, în situația retragerii plângerii prealabile împăcarea dintre părți încheie dosarul și cercetarea penală ca urmare a acestei acțiuni.

Constatările instanței de apel:

Se constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept potrivit dispozițiilor art. 475 Cod de procedură penală, având în vedere că lămurirea chestiunii de drept supusă din oficiu dezbaterii este hotărâtoare asupra soluției pe fond a cauzei cu privire la latura penală.

Curtea de Apel este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, iar instanța supremă nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii asupra acestei chestiuni de drept.

Soluția primei instanțe de încetare a procesului penal cu privire la inculpatul ##### pentru săvârșirea infracțiunilor de violență în familie, prevăzută de art. 199 alin. (1), raportat la art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####), violență în familie, prevăzută de art. 199 alin. (1), raportat la art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####) și lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. (2) Cod penal (persoană vătămată #####), soluție care în prezent formează obiectul căii de atac a apelului exercitate de Ministerul Public, s-a întemeiat pe aprecierea că din moment ce urmărirea penală a început la plângerea prealabilă a persoanelor vătamate, acțiunea penală s-a pus în mișcare tot la plângerea prealabilă și nu din oficiu, inserarea unei mențiuni în acest din urmă sens în finalul ordonanței de punere în mișcare a acțiunii penale fiind lipsită de orice efect juridic. În consecință, instanța de fond a apreciat că în cauză nu este aplicabil art. 158 al. 4 Cod penal pentru a fi necesară însușirea de către procuror a retragerii plângerii.

Ministerul Public a combătut, prin apelul formulat, această argumentație, susținând că procurorul poate pune în mișcare acțiunea penală din oficiu indiferent de modalitatea de sesizare, respectiv inclusiv în situația în care la dosar există o plângere prealabilă formulată de persoana vătămată.

Instanța de apel apreciază că se impune clarificarea posibilității punerii în mișcare a acțiunii penale din oficiu subsecvent sesizării organului de urmărire penală prin plângerea prealabilă a persoanei vătamate, întrucât de acest aspect depinde incidența sau nu a prevederilor art.158 alin. 4 Cod penal, potrivit cărora în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile, categorie din care fac parte și infracțiunile deduse judecării în prezentul dosar, dar acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu în condițiile legii, retragerea plângerii produce efecte numai dacă este însușită de procuror.

Prevederile legale de interes în cauză, pe lângă dispozițiile art. 158 al. 4 Cod penal, sunt cele de la art. 193 al. 3 Cod penal, unde se arată că acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, coroborate cu cele ale art. 157 al. 4 Cod penal, potrivit cărora în cazul în care cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu ori cu capacitatea de exercițiu restrânsă (precum persoana vătămată minoră #####), acțiunea penală se poate pune în mișcare și din oficiu, precum și cele de la art. 199 al. 2 Cod penal, potrivit cărora în cazul infracțiunilor prevăzute în art. 193 săvârșite asupra unui membru de familie (situația persoanelor vătămate ##### și #####), acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu.

De asemenea, în cauză se impun a fi avute în vedere și dispozițiile art. 7 Cod de procedură penală:

(1) Procurorul este obligat să pună în mișcare și să exercite acțiunea penală din oficiu atunci când există probe din care rezultă săvârșirea unei infracțiuni și nu există vreo cauză legală de împiedicare, alta decât cele prevăzute la alin. (2) și (3).

(2) În cazurile și în condițiile prevăzute expres de lege, procurorul poate renunța la exercitarea acțiunii penale dacă, în raport cu elementele concrete ale cauzei, nu există un interes public în realizarea obiectului acesteia.

(3) În cazurile prevăzute expres de lege, procurorul pune în mișcare și exercită acțiunea penală după introducerea plângerii prealabile a persoanei vătămate sau după obținerea autorizării ori sesizării organului competent sau după îndeplinirea unei alte condiții prevăzută de lege.

În continuare, se constată că în Partea specială a Codului de procedură penală, la art. 288 al. 1 și 2 se prevede că *(1) Organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunț, prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege ori se sesizează din oficiu. (2) Când, potrivit legii, punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, la sesizarea formulată de persoana prevăzută de lege ori cu autorizarea organului prevăzut de lege, acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare în lipsa acestora.*

Cele patru modalități de sesizare menționate în cuprinsul art. 288 al. 1 Cod de procedură penală sunt detaliate prin dispozițiile art. 289 – 292 Cod de procedură penală, acest din urmă articol fiind în sensul că *organul de urmărire penală se sesizează din oficiu dacă află că s-a săvârșit o infracțiune pe orice altă cale decât cele prevăzute la art. 289 – 291.*

Plângerea prealabilă, ca modalitate de sesizare în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară o astfel de plângere, este reglementată de art. 295-298 Cod de procedură penală, cu precizarea expresă că art. 289 alin. (1) - (6) și (8) Cod de procedură penală se aplică în mod corespunzător.

Din cuprinsul dispozițiilor anterior enunțate, coroborate cu cele ale art. 305 Cod de procedură penală, privind începerea urmăririi penale cu privire la faptă și efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect, respectiv ale art. 309 Cod de procedură penală, privind punerea în mișcare a acțiunii penale, nu se desprinde însă cu claritate dacă, așa cum a motivat prima instanță, în situația începerii urmăririi penale ca urmare a unei sesizări prin plângerea prealabilă a persoanei vătămate, acțiunea penală se pune în mișcare doar la plângerea prealabilă sau, după cum se susține în apelul Ministerului Public, modalitatea de sesizare nu prezintă nicio relevanță, acțiunea penală putând fi pusă în mișcare din oficiu chiar și în situația în care persoana vătămată a introdus plângere prealabilă, ceea ce ar face necesar ca în cazul retragerii acesteia, opțiunea persoanei vătămate să producă efecte numai dacă este însușită de procuror conform art. 158 al. 4 Cod penal.

Prin prisma acestor dispoziții normative, Curtea este de părere că punerea în mișcare a acțiunii penale se poate realiza și din oficiu, chiar dacă a fost formulată plângere prealabilă de către persoana vătămată sau reprezentantul legal al acesteia.

Curtea are în vedere faptul că sesizarea organelor judiciare și punerea în mișcare a acțiunii penale constituie momente procesuale distincte și modul în care organele de urmărire penală ajung să cunoască săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală nu poate înlătura

manifestarea de voință a acestora privind punerea în mișcare a acțiunii penale din oficiu, în cazul particular al infracțiunilor de violență în familie. Situația de persoane vulnerabile a persoanelor vătămate în cazul infracțiunilor de violență domestică nu dispare odată cu formularea plângerii prealabile, ci dimpotrivă, se poate acutiza, în funcție de circumstanțele particulare ale fiecărei spețe.

Este adevărat că regula în materia infracțiunilor pentru care legea condiționează punerea în mișcare a acțiunii penale de formularea unei plângeri prealabile o constituie punerea în mișcare a acțiunii penale la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, cu consecințele prevăzute de art. 157 și 158 Cod penal, însă prevederile legale nu exclud punerea în mișcare a acțiunii penale din oficiu chiar și în situația formulării plângerii prealabile. Interpretarea contrară ar lipsi de nivelul de protecție avut în vedere de legiuitor la adoptarea Legii nr. 233/2020 persoanele vulnerabile care au formulat plângere prealabilă, dar sunt tentate să o retragă pe parcursul procesului penal sub presiunea directă sau indirectă rezultată tocmai din starea de vulnerabilitate în care se află generată de teamă, intimidare, insecuritate locativă sau financiară, alte cauze.

Natura relațiilor protejate prin incriminarea distinctă a formei agravate a infracțiunii de lovire sau alte violențe prevăzută de art. 193 alin. 2 Cod penal impune autorităților judiciare sarcina de a veghea la respectarea drepturilor persoanelor vătămate inclusiv prin posibilitatea efectuării unei verificări a oportunității recunoașterii de efecte juridice retragerii plângerilor prealabile, indiferent de modul în care au fost sesizate cu săvârșirea unei infracțiuni de violență în familie. Amploarea și frecvența abuzurilor suferite în special de femei și copii în mediul familial impune autorităților, în opinia Curții de Apel #####, sarcina de a interpreta textele de lege în sensul care permite cel mai ridicat nivel de protecție ce poate fi oferit victimelor, cu respectarea tuturor drepturilor persoanelor implicate în procedură. În acest sens remarcăm faptul că punerea în mișcare din oficiu a acțiunii penale în situația în care sesizarea organelor de urmărire penală s-a realizat prin plângerea prealabilă a persoanei vătămate nu lipsește persoana vătămată de dreptul de a-și retrage plângerea, însă instituie o garanție suplimentară a exercitării acestui drept în conformitate cu scopul pentru care a fost prevăzut, prin controlul exercitat de procuror în vederea asigurării unui consimțământ cu privire la care există cel mai mic risc de a fi viciat.

Raportarea cazurilor de violență domestică pe calea plângerii prealabile ar putea fi lipsită de efectele urmărite în situația în care victimele ar fi influențate să își retragă plângerile și autoritățile ar fi lipsite de o garanție eficientă a verificării consimțământului pentru retragere.

Interpretarea agreată de Curtea de Apel ##### corespunde recomandărilor prevăzute de art. 55 din Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (adoptată de Consiliul Europei, la 7 aprilie 2011, la Istanbul - Convenția de la Istanbul-, fiind deschisă pentru semnare la 11 mai 2011 și intrată în vigoare la 1 august 2014), text potrivit căruia „Părțile vor asigura faptul că investigațiile sau urmărirea judiciară a infracțiunilor stabilite în conformitate cu Articolele 35, 36, 37, 38 și 39 ale prezentei Convenții nu vor fi dependente în întregime de o raportare sau plângere depusă de victimă, dacă infracțiunea a fost comisă în întregime sau parțial pe teritoriul său, precum și că procedurile pot continua chiar dacă victima își retrage declarația sau plângerea.”

Argumentele expuse sunt valabile și în cazul infracțiunii prevăzute de art. 193 alin. 2 Cod penal în situația prevăzută de art. 157 alin. 4 Cod penal, posibilitatea punerii în mișcare a acțiunii penale din oficiu fiind stabilită de legiuitor tot în considerarea faptului că persoana vătămată este vulnerabilă și are nevoie de o protecție specială.

Din această perspectivă, problema de drept a cărei lămurire se solicită prezintă dificultăți de interpretare, de natură să creeze premisele apariției unei practici neunitare la nivel național, vizează o problemă de drept procesual, dar soluția dată asupra acesteia este determinantă pentru rezolvarea acțiunii penale întrucât se repercutează semnificativ asupra instituției de drept material a retragerii plângerii prealabile și nu poate fi calificată ca o solicitare de dezlegare pe fond a pricinii.

Pentru considerentele expuse, Curtea apreciază că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 Cod de procedură penală, sens în care va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și

Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv „*Dacă în cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate sau din oficiu, iar persoana vătămată a depus deja o asemenea plângere, acțiunea penală mai poate fi pusă în mișcare din oficiu*”.

Având în vedere că problema de drept supusă dezbaterii privește fondul cauzei, pentru respectarea principiilor legalității și a echității care cârmuiesc procesele penale constatăm că se impune suspendarea prezentei cauze până la pronunțarea hotărârii prealabile.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
D I S P U N E:**

În baza art. 475 al. 1 Cod de procedură penală sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în vederea pronunțării unei Hotărâri prealabile prin care să se lămurească:

„*Dacă în cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate sau din oficiu, iar persoana vătămată a depus deja o asemenea plângere, acțiunea penală mai poate fi pusă în mișcare din oficiu*”.

În baza art. 476 al 2 Cod de procedură penală suspendă judecarea cauzei până la pronunțarea Hotărârii prealabile.

Pronunțată în ședință publică, azi #####2024.

Președinte,
#####

Judecător,
#####

Grefier,
#####

Red.####/#2024
Tehnored.####/#2024- 2 ex

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL #####
SECȚIA PENALĂ

DOSAR NR. #####/197/2023

ÎNCHIEIRE

Ședința publică din data de 22 ##### 2024

Instanța constituită din:

Complet de judecată #####:

Președinte: #####

Judecător: #####

Grefier: #####

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public – procuror ##### – din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel #####

Pe rol se află soluționarea apelului declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria ##### împotriva sentinței penale nr. ##### din data de 7 ##### 2023 pronunțată de Judecătoria #####, în dosarul penal nr. #####/197/2023, cauză repusă pe rol.

Dezbaterile în cauză de față au avut loc în conformitate cu dispozițiile art. 369 Cod procedură penală, în sensul că toate afirmațiile, întrebările și susținerile celor prezenți au fost înregistrate prin mijloace tehnice audio.

La apelul nominal făcut în ședința publică se prezintă:

- pentru intimatul inculpat #####, lipsă, apărătorul desemnat din oficiu, avocat #####, în baza delegației pentru asistență judiciară obligatorie nr. ##### din #####2023, depusă la fila ##### dosar;

- pentru intimata parte civilă #####, lipsă, apărătorul desemnat din oficiu, avocat #####, în baza delegației pentru asistență judiciară obligatorie nr. ##### din data de #####.2023, depusă la fila ### dosar;

- pentru intimatul parte civilă #####, apărătorul desemnat din oficiu, avocat #####, în baza delegației pentru asistență judiciară obligatorie nr. ##### din data de #####2023, depusă la fila ## dosar;

- lipsă fiind intimata parte civilă #####

Procedura îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, prin care s-au evidențiat părțile, obiectul litigiului, stadiul procesual și modul de îndeplinire a procedurii de citare.

Instanța constată că prezenta cauză a fost repusă pe rol pentru a se pune în discuția părților sesizarea Î.C.C.J. în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „dacă în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se realizează la plângerea prealabilă, în situația în care există deja o plângere prealabilă formulată de persoana vătămată, se mai poate pune în mișcare acțiunea penală din oficiu” și acordă cuvântul în acest sens.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 Cod procedură penală privind sesizarea Î.C.C.J. în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea acestei chestiuni de drept de care depinde soluționarea pe fond a cauzei.

În prezenta cauză acțiunea penală a fost pusă în mișcare în condițiile legii, existând la acel moment formulată plângerea prealabilă. Ca atare, ceea ce se pune în discuție este perioada ulterioară punerii în mișcare a acțiunii penale și dacă, în aceste condiții, partea își mai poate retrage plângerea din moment ce nu a existat o sesizare din oficiu, respectiv dacă punerea în mișcare a acțiunii penale din oficiu acoperă modul de sesizare din oficiu.

Pentru intimatul inculpat #####, apărătorul desemnat din oficiu, avocat ##### solicită admiterea sesizării Î.C.C.J. în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea acestei chestiuni de drept referitor la posibilitatea retragerii plângerii sau sesizării din oficiu în situația în care există o plângere prealabilă formulată care a fost retrasă în sensul dacă organul de cercetare penală se mai poate sesiza din oficiu.

În practică a întâlnit foarte multe situații în care chiar dacă fapta era una pedepsibilă la plângerea prealabilă, organul de cercetare penală, chiar și în situația în care exista o retragere a plângerii penale s-a sesizat din oficiu și a continuat acțiunea penală.

Pentru a se lămuri această chestiune, respectiv dacă în situația expres prevăzută de lege, unde fapta este pedepsită la plângerea prealabilă, această plângere prealabilă este retrasă, astfel cum este și situația de față, acțiunea penală mai poate continua la sesizarea din oficiu a organului de urmărire penală, avocat ##### consideră ca fiind întemeiată sesizarea Î.C.C.J. pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în acest sens.

Pentru intimata parte civilă #####, apărătorul desemnat din oficiu, avocat ##### consideră că această sesizare este întemeiată fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 Cod procedură penală, sens în care solicită sesizarea Î.C.C.J.

Pentru intimatul parte civilă #####, apărătorul desemnat din oficiu, avocat ##### susține că legea este foarte clară, în situația retragerii plângerii prealabile împăcarea dintre părți încheie dosarul și cercetarea penală ca urmare a acestei acțiuni.

Așadar, nu se opune sesizării Î.C.C.J. pentru a se da o hotărâre unitară în vederea lămuririi chestiunii puse în discuție.

În eventualitatea trimiterii sesizării, întrebați fiind, apărătorii desemnați din oficiu pentru intimatul inculpat ##### și părțile civile ##### și ##### arată că sunt de acord cu suspendarea cauzei până la pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept invocată.

Instanța reține cauza în pronunțare.

C U R T E A

Având în vedere lipsa de timp pentru deliberare, în temeiul dispozițiilor art.391 Cod procedură penală, urmează a stabili termen pentru pronunțare, sens în care,

D I S P U N E

Stabilește termen pentru pronunțare la data de ##### 2024, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

Pronunțată în ședința publică, azi ##### 2024.

PREȘEDINTE

#####

GREFIER

#####

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BRAȘOV
SECȚIA PENALĂ

Dosar nr. #####/197/2023

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 05 ##### 2024

Instanța constituită din:

Complet de judecată #####:

Președinte: #####

Judecător: #####

Grefier: #####

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public – procuror ##### – din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel #####-

Pentru astăzi a fost stabilită pronunțarea în privința sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei Hotărâri prealabile prin care să se lămurească aspectul invocat în dosarul penal nr. #####/197/2023, aflat pe rolul Curții de Apel #####, având ca obiect soluționarea apelului declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria ##### împotriva sentinței penale nr. ##### din data de ##### 2023 pronunțată de Judecătoria #####.

CURTEA,

Având în vedere lipsa de timp pentru deliberare, în temeiul dispozițiilor art.391 Cod procedură penală, urmează a amâna pronunțarea, sens în care,

DISPUNE:

Amână pronunțarea la data de ##### 2024, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

Pronunțată în ședința publică, azi , ##### 2024.

PREȘEDINTE

#####

GREFIER

#####